

Mariæ bebudelse søndag d. 18. marts 2018

Salmer:

71 Nu kom der bud fra englekor

73 Vi synger med Maria

46 Sorrige og glæde

108 Lovet være du, Jesus Krist

Prædiketekst: Lukasevangeliet 1,46-55

Da sagde Maria: »Min sjæl ophøjer Herren, og min ånd fryder sig over Gud, min frelser! Han har set til sin ringe tjenerinde. For herefter skal alle slægter prise mig salig, thi den Mægtige har gjort store ting mod mig. Helligt er hans navn, og hans barmhjertighed mod dem, der frygter ham, varer i slægt efter slægt. Han har øvet vældige gerninger med sin arm, splittet dem, der er hovmodige i deres hjertes tanker; han har styrtet de mægtige fra tronen, og han har ophøjet de ringe; sultende har han mættet med gode gaver, og rige har han sendt tomhændet bort. Han har taget sig af sin tjener Israel og husker på sin barmhjertighed som han tilsagde vore fædre – mod Abraham og hans slægt til evig tid.» *Luk 1,46-55*

I Faderens, Sønnens og Helligåndens navn. Amen.

Jeg er ved at læse den her bog: (hold bogen frem) Du skal være far og du har 40 uger til at fatte det. Min kone Lise har nemlig termin på vores første barn om et par måneder, så vi er i fuld gang med at forberede os. Bogen er skrevet af en mand, som har prøvet det før og har talt med mange andre mænd om, hvordan det er at blive far. Den giver gode tips, er fyldt med humor og giver en hel del faktaviden til både at forstå ens kommende far-rolle, barnet i morens mave og forstå ens kone.

Det er i dag Mariæ bebudelsesdag. Dagen, hvor vi markerer, at der er omtrent 9 måneder til jul. Derfor er det ifølge traditionen cirka på den her tid af året, at Jesus blev undfanget. Maria fik besøg af englen Gabriel, som meddelte hende, at hun skulle føde Guds søn. Føde Guds søn. Ikke lige hver dag, man får den besked. Gad vide om ikke Maria kunne have brugt en lignende bog som den, jeg er ved at læse: Du skal være mor til verdens frelser, og du har 40 uger til at fatte det.

Maria havde ikke sådan en bog. For den fandtes ikke. Hendes situation var unik. Ingen havde på den måde prøvet at skulle føde verdens frelser. Hverken før eller siden.

Da Maria fik beskeden om, at hun skulle føde verdens frelser, stillede hun sig til rådighed. Hun reagerede med lydighed, tillid og glæde. En dyb glæde. En varende glæde. Hun virker egentlig ikke til at have brug for den bog, hun virker til at have fattet det.

Hos sin slægtning Elisabeth hører hun hendes fortælling om det barn, som Elisabeth venter sig, Johannes Døber, og den glæde, det giver Elisabeth. Maria får så lyst til også at udtrykke sin glæde over det barn, som hun venter sig.

Og det er så dagens prædiketekst. Marias lovsang. Selvom det kaldes en lovsang, skal det ikke forstås som en sang. Det er noget, Maria siger. Men det har nærmest karakter af en salme, en hymne, hvor hun på poetisk vis ophøjer og lovpriser Gud for det, han har gjort.

Og det er ikke småting. Marias lovsang har tre dele. Tre afsnit, hvor hun priser Gud for forskellige ting, han har gjort.

For det første det, som han har gjort mod hende. Han har set til sin ringe tjenerinde og pga. det skal alle slægter prise hende salig, for den mægtige har gjort store ting mod hende.

Maria har altså fuldt ud forstået, at hun er gravid. Hun glæder sig ikke kun over at have fået besked om, at hun skal blive det, men det virker til at være sket. Den mægtige *har* gjort store ting mod hende. Maria har en fornemmelse af, at det kommer til at få stor betydning, og at mennesker senere hen vil kalde hende salig, ja, prise hende.

Og det skete. Maria har en helt særlig status i den kristne historie og i den kristne teologi. Hun fødte Guds søn. Forskellige kirkesamfund vægtlægger hendes forbilledlighed forskelligt, men hun er i alle tilfælde et forbillede for os. Hun fik en opgave af Gud. Og hun tog imod den med glæde og tillid.

Det andet Maria glæder sig over, er hvad Gud har gjort mod alle mennesker. Det ene element er Guds barmhjertighed mod dem, der frygter ham. Den varer for evigt. Det allerdybeste lag i Guds natur er kærligheden og barmhjertigheden. Det var det element, som fik ham til at skabe verden og

mennesket for at få nogen at have fællesskab med og vise sin kærlighed mod. Det var den kærlighed, som fik ham til at sende englen Gabriel til Maria og dermed sørge for, at hans eneste søn kunne blive født på jord som menneske. Og det er den samme kærlighed, som Gud stadig viser mod os alle. Han længes dybt efter at have fællesskab med os, og at vi følges med hans konkrete kærlighed på jord, Jesus Kristus. Det kærlighedstilbud har Gud rakt til mennesker gennem generationer, og han vil gøre det lige til den dag, Jesus kommer igen for at dømme retfærdigt. Derefter skal de, som tilhører Kristus, leve helt tæt på Guds kærlighed på den nye jord.

Kærlighed og barmhjertighed, det var de bløde elementer i det, som Gud har gjort mod alle. Det andet element i det, som Gud har gjort mod alle, er af en mere kontant karakter. Nærmest en slags samfundsnedbrydelig virksomhed. Gud har splittet og forstyrret dem med de hovmodige hjerter, han har styrtet de mægtige fra tronen, han har ophøjet de ringe, han har mættet de sultne og sendt de rige tomhændede bort.

Hvad er det, Gud har gjort? Er Gud en fredsforstyrrer og en, som irriterer dem, som har klaret sig godt i livet? De rige, de mægtige? Dem, som har god grund til at tænke lidt højt om sig selv?

Det hænger sammen med kærligheden. Gud er simpelthen ved at skabe rum for sin kærlighed. For magten og rigdommen kan alt for let føre til hovmodighed og til, at vi bliver optagede af os selv.

Maria er vores forbillede, og de, som Gud er en fredsforstyrrer imod, de er modbilleder, modsætninger til Maria. Maria var ikke noget særligt, en helt normal ung pige. Hverken rig eller mægtig. Hun fik tillid til Gud og sagde ja. De, som Gud forstyrrer, er dem, der har tillid til sig selv, deres rigdom, deres magt, og det kan forhindre dem i at gå Guds vej og i at have brug for Guds kærlighed.

Maria derimod har valgt lydighedens og ydmyghedens vej, for Guds besøg hos hende har skabt en dyb og varende glæde. Og det er netop den dybe og varende glæde, de rige og mægtige og hovmodige går glip af. Den dybe og varende glæde, som har sit grundlag og sin kilde i noget andet end det, vi selv har skrabet sammen, og det vi selv kan. Nemlig i det Gud vil give os, og det som Gud har gjort og vil gøre.

Den sidste grund til Marias glæde er det, som Gud har gjort mod Israel. Han har taget sig af sin tjener Israel og husket på sin barmhjertighed, som han tilsagde vore fædre, mod Abraham og hans slægt til evig tid. Gud har taget sig af Israel. Maria forstår, at det som vokser i hendes moderliv, også er til glæde for Israel. Det er netop opfyldelsen af Guds løfte til Abraham om, at hans efterkommere skulle blive så talrige som himmelens stjerner og sandet ved havet. Abraham, den store troshelt, stamfaderen til den jødiske nation, ham tog Gud sig af. Han gav ham en søn, også selvom Abrahams kone Sara ikke troede på det i første omgang. Men hun måtte vel bøje sig til sidst, efterhånden som hendes mave voksede.

Maria er af samme stamme som Abraham. Det store folk, som blev undfanget og grundlagt i Saras moderliv, det vil nu brede sig endnu mere ved hjælp af den søn, som Maria bærer. Abrahams sande efterfølgere, dem som tror på Kristus, vil blive talrige. Kristendommen har bredt sig til hele jorden pga. Guds indgriben i Abraham og Saras liv og pga. Guds indgriben i Marias liv.

Det glæder Maria sig over. Hun har det store historiske overblik over sin graviditets betydning. Og aner, mere eller mindre klart, hvilken betydning det skal få for fremtiden.

Så Maria glæder sig over det, Gud har gjort mod hende, det, som Gud gør mod alle og det, han gør mod Israel.

Det skaber en glæde i hende. En dyb og varende glæde. Og derfor kan hun ikke holde munden lukket, men må bryde ud i lovprisning og lovsang til Gud.

Så det er oplagt at spørge: Hvad er vores sang til Gud?

Er det en lovsang som Marias, fordi Gud har gjort store ting mod os? Opgaver og ansvar, som han har givet os evner til at udfylde? Glæde over at det lykkes? Gaver i form af nære relationer, meningsfyldt arbejde eller en tryk alderdom?

Eller er det en klagesang, fordi vi for tiden mest kan se modgang og episoder, hvor Gud ikke greb ind? Maria mødte senere masser af modgang, hun mistede Josef og oplevede at se sin søn Jesus pines og dø. Det bibelske univers er ikke bange for klagesange, og de er en helt normal del af livet.

Eller er din sang for tiden en stædig tillidssang, hvor du anerkender at livet ikke er let, men at du kun har ét solidt sted at hente håb fra?

Vi fremsiger forskellige sange til forskellige tider. Det er der plads til, og det bliver vi nødt til, ellers kan vi ikke holde til at være mennesker. Og vi kan være trygge ved, at Gud kan holde til, at vi er dem, vi er, med følelser af glæde, klage eller forsigtig stædig tillid.

I dag på Mariæ bebudelsesdag er det alligevel glædens sang, som vi opfordres til at tage til os og fremsige. For der er grund til glæde. Marias glæde var ikke en overfladisk glæde, men en dyb glæde. Den var ikke kun en varm følelse i hendes indre, men den havde et solidt grundlag. Det Gud gør i verden mod alle, det Gud har gjort mod Israel og det, han har gjort mod hende.

Vi har adgang til den samme kilde. Vores glæde kan have det samme grundlag. Ikke et overfladisk og let grundlag, som flyver bort, når vi oplever storm, modgang og død. Men et grundlag, en kilde, som står fast. Og den kilde er netop Guds handlen i historien ved Abraham og det øvrige Israels folk, ved Maria og i sidste ende ved sin søn, Jesus Kristus. For i ham ser vi Gud virke allerstærkest.

Vi får samtidig også nogle briller til at forstå menneskelivet med. Når rige bliver sendt tomhændet bort, så er det for at de kan få øje på den rigdom, der er ved Jesu menneskeblivelse, ved hans liv, død og opstandelse. Når de hovmodige i hjertet bliver forstyrret, så er det for at de kan få øje på, at Kristus, den korsfæstede, er deres største grund til stolthed. Når de, som har magt, bliver styrtet fra troner, så er det for at de kan få øje på, at Kristus har al magt ved Guds højre side i dag.

Men glædens kilde er ikke kun historiske begivenheder for tusinder af år siden. Det er også Guds ånds virke i os i dag. I den første salme vi sang, ”Nu kom der bud fra englekor”, leger salmens forfatter Kingo med tanken om, at Guds ånd kan være tæt på os. Ja, den kan være lige så tæt, som den var med Maria. Men denne gang med en anden hensigt, nemlig at Ånden selv skal tage bolig i vores hjerte. Der kan Ånden fungere som en energikilde til vores glæde. En pacemaker, som holder glæden i live i os. For vi mærker den ikke altid og ofte vil klage eller modgang eller tvivl overdøve den. Men ved dåb, tro og ånd lever der en stille glæde i os. Den samme glæde som Maria havde: Over Guds virke i historien og i os og at Guds ånd er helt tæt på os, ja, bosætter sig i os.

Derfor er det godt mindst en gang om året at blive mindet om Mariæ bebudelse og Marias lovsang: at der findes en dyb og varende glæde, som kan overvinde modgang og sorg og som skal blive fuldkommen i det evige liv hos Gud. Den glædes kilde er Kristus og hans menneskeblivelse, liv, død og opstandelse og Guds ånds nærhed og bosættelse i os. Det er grund til glæde. Varende og dyb glæde. Det er grund til tak.